Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Rodica Nicula)
Dosarul nr. 3a-2061/25 (2-24109917-02-3a-17062025)

**Republica Moldova**
**Curtea de Apel Centru**
**D E C I Z I E**

10 martie 2026 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acţiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela
Grefier Zabulica Ionela

*Judecînd în şedinţă publică*, cererea de apel declarată de ***ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”*** asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 aprilie 2025, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat, terți Agenția „Moldsilva” și Ministerul Mediului cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

**C O N S T A T Ă:**

***Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.***

La 27 septembrie 2024, Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”, reprezentată de avocatul Sanduleac Diana, înaintat acțiunea în contencios administrativ împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În susținerea acțiunii a invocat că, prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 33 din 11.08.2022, din fondul de intervenție a Guvernului, prin intermediul Ministerului Mediului și Agenției Moldsilva, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” i-au fost alocate mijloace bugetare în sumă de 2 025 755 lei, destinate pentru accelerarea colectării masei lemnoase și neadmiterea majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație.

De asemenea, resursele financiare alocate au fost destinate pentru efectuarea anticipată a livrărilor silvo-tehnice în fondul forestier național, planificate pentru primăvara anului 2023.

Din suma alocată în mărime de 2 025 755 lei, au fost utilizate 1 575 081 lei, inclusiv pentru anul 2022 tr. IV 356 594 lei și pentru tr. I 2023 suma de 1 218 487 lei și suma de 450 674 lei a fost restituită destinatarului.

Prin raportul Inspecției financiare tematice la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți" din 17.07.2024 a fost stabilite următoarele:

- încălcarea prevederilor p.2.2 din Dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr. 33 din 11.08.2022, pct.19 din Regulamentul pentru gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2015 și pct.29 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023, aprobat prin ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022. Întreprinderea a utilizat contrar destinației mijloace bugetare în sumă de 1 037 124 lei, nefiind justificate prin costuri sau cheltuieli suportate suplimentar;

- contrar prevederilor art. 13 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017 și pct.77 al. 2 din Standardul Național de Contabilitate „Capitalul Propriu și datorii", aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, întreprinderea a reflectat neîntemeiat la venituri de la decontarea subvențiilor destinate compensării costurilor aferente accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în sumă totală de 1 037 124 lei, inclusiv în tr. IV al anului 2022 în sumă de 262 484 lei și tr. I al anului 2023 în sumă de 774 640 lei, reprezentând costuri și cheltuieli care nu au fost suportate efectiv de întreprindere.

La data de 25.07.2024 de către Inspectoratul Control Financiar de Stat a fost eliberată prescripția nr. 25-06/1176, în baza căreia, față de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți" au fost înaintate următoarele cerințe:

1. De examinat rezultatele inspectării la ședința consiliului de administrație al întreprinderii cu aprobarea planului de măsuri în scopul înlăturării încălcărilor menționate și neadmiterii acestora pe viitor.

2. De întreprins măsuri privind restituirea mijloacelor bugetare la contul trezorerial al Agenției „Moldsilva" codul economic 281 500 „Rambursarea mijloacelor bugetare din anii precedenți", alocate din fondul de intervenție al Guvernului, utilizate contrar destinației în sumă de 1 037 124 lei, în conformitate cu pct.34 și 35 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023, aprobat prin ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022.

3. De efectuat corectări în evidența contabilă referitor la veniturile de la decontarea subvențiilor destinate compensării costurilor accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație spre micșorare cu suma totală de 1 037 124 lei, inclusiv în trimestrul IV al anului 2022 cu suma de 262 484 lei și în trimestrul I al anului 2023 cu suma de 774 640 lei.

4. De ajustat declarațiile cu privire la impozitul pe venit, situațiile financiare și dările de seamă privind defalcările din profitul net pentru anul 2022 și pentru anul 2023 cu recalcularea rezultatului raportat spre micșorare cu suma de 1 037 124 lei, inclusiv pentru anul 2022 cu suma de 262 484 lei și pentru anul 2023 cu suma de 774 640 lei și de achitat defalcările la bugetul de stat, în corespundere cu cerințele Hotărârii Guvernului cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cota de participare a statului și al întreprinderilor de stat nr. 110 din 23.02.2011.

5. De respectat cu strictețe prevederile Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 23.11.2017 , Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2015.

6. De asigurat reflectarea în evidența contabilă a operațiunilor economice în strictă conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate, aprobate prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013. Ca urmare a actelor emise de Inspectoratul Control Financiar de Stat arătate mai sus, reclamanta a menționat că, la data de 19.07.2024, a expediat în adresa Inspectoratului Control Financiar de Stat dezacord la raportul financiar din 17.07.2024 cu nr. 122 și la 12.08.2024, dezacord la Prescripția din 25.07.2024, unde a expus dezacordul vis-a vis de cele constate în urma controlului efectuat.

Consideră că, Inspectoratul Control Financiar de Stat nu a luat în considerare cele invocate în dezacordul expediat și la data de 16.08.2024, prima a expediat în adresa Inspectoratului Control Financiar de Stat cererea prealabilă privind anularea actelor administrative și anume a prescripției cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” nr. 25/06/1176 din 25.07.2024 și a raportului cu privire la rezultatele inspectării tematice la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” din 17.07.2024, ca urmare la ce a primit răspunsul nr. 25-12/1358 din 30.08.2024, în baza la care cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată, fără a lua în considerare cele invocate în cererea prealabilă și anume faptul că, în ultimele perioade de gestiune încheiate, costurile au fost majorate cu 8%, pe când în perioada anului 2022, când au fost alocate mijloace bugetare pentru neadmiterea majorării la masa lemnoasă costurile s-au majorat cu 32%, mai mult în anul 2023, în raport cu anul 2022. Respectiv ca urmare a majorării costurilor la ÎS

„Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” s-au majorat și cheltuielile prin majorarea prețurilor la materiale, salarii, servicii, care urmau să fie acoperite prin majorarea prețurilor la masa lemnoasă, dar o dată ce întreprinderea a primit subvenții în baza Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 33 din 11.08.2022, aceste cheltuieli au fost acoperite din aceste mijloace financiare, cu indicarea în documentația contabilă a acestora. Suma subvențiilor solicitate și cheltuită a fost calculată în raport cu rata de inflație care era de 20.03 % care a fost pusă la baza calculului, când s-a solicitat alocarea subvențiilor

Susține că, din datele prezentate de reclamantă, în cererea prealabilă, s-a indicat că prețul de realizare a produselor lemnoase influențează nu doar lucrările silvice (r.085), cota parte a cărora constituie doar circa 24,51% din cheltuielile totale, întreprinderea se află în necesitatea de acoperire 75.49 % din cheltuieli, care nu generează venituri, dar care sunt absolut necesare pentru asigurarea durabilității procesului de dezvoltare a fondului forestier.

Din aceste cheltuieli fac parte lucrările la următoarele compartimente complexe: paza și protecția pădurii, regenerarea pădurii, recoltarea semințelor, creșterea materialului săditor în cadrul pepinierelor silvice și, nu în ultimul rând, cheltuieli administrative, toate aceste cheltuieli necesare, utile și rezonabile nu au fost luat în calcul de către reprezentantul pârâtului, la întocmirea actelor contestate, prin prezenta cerere de chemare în judecată.

Din aceste motive, reclamanta a solicitat anularea raportului inspecției financiare tematice la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru silvicultură Bălți” din 17.07.2024; anularea prescripției cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” nr. 25/06/1176 din 25.07.2024 și răspunsul la cererea prealabilă nr. 25-06/1176 din 25.07.2024; anularea răspunsului Inspectoratului Control Financiar de Stat din 30.08.2024.

***<u>Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.</u>***

***Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 aprilie 2025, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat, terți Agenția „Moldsilva” și Ministerul Mediului cu privire la anularea raportului inspecției financiare tematice la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” din 17 iulie 2024, anularea prescripției nr. 25-06/1176 din 25 iulie 2024 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” și anularea răspunsului din 30 august 2024 a Inspectoratului Control Financiar de Stat, s-a respins ca neîntemeiată.***

***<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a apelului.</u>***

Invocînd ilegalitatea hotărîrii instanței de fond, la 25 aprilie 2025 – ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 aprilie 2025.

*În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.*

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunţat public la 14 aprilie 2025, iar cererea de apel a fost depusă în instanţă 25 aprilie 2025, prin urmare Completul judiciar constată că apelul declarat a fost depus în interiorul termenului legal.

Totodată, hotărîrea integrală a primei instanţe a fost notificată apelantei la 10 iunie 2025, iar apelul motivat a fost prezentat instanţei la 27 iunie 2025, ce atestă că şi apelul motivat a fost depus în interiorul termenului legal.

***Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel***.

În motivarea apelului, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” a reiterat argumentele din acţiune, invocând că, nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.

**Argumentele părții intimate vis a vis de apelul declarat:**

Prin referința depusă la 21 august 2025, intimatul Inspectoratului Control Financiar de Stat a solicitat respingerea apelului declarat de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”, cu menținerea hotărârii primei instanțe ca fiind legală și întemeiată.

***Argumentele participanților la proces:***

Reprezentantul intimatului Inspectoratul Control Financiar de Stat, Viorel Cebotari în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

Reprezentantul apelantei ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”, terții Agenția „Moldsilva” și Ministerul Mediului, în şedinţa instanței de apel nu s-au prezentat din motive necunoscute, deşi au fost înştiinţați legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu au informat instanța de apel, nu au înaintat cereri de amânare a ședinței sau de examinare în lipsa lor, motiv din

care, pornind de la reglementările art.239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în lipsa acestuia.

**Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificînd argumentele expuse în cererea de apel, precum și cercetînd din oficiu starea de fapt și de drept ce guvernează raportul de contencios administrativ - în baza tuturor probelor administrate la caz, Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, concluzionează că apelul declarat de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți" este neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins, cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 aprilie 2025, din următoarele considerente.**

***Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:***

**În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ**, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171*.

**Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ**, *(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

**În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ**, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele deciziirespinge apelul.*

**Conform art. 239 Codul de procedură civilă***, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

**În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă**, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărîrea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligaţia instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărîrii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

La caz, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizînd legalitatea hotărîrii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect cadrul legal pertinent ce guvernează raportul litigios.

**Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;**

**<u>În fapt</u>**:

Materialele cauzei atestă că, la 17 iulie 2024, a fost elaborat raportul inspectării inspecției financiare tematice la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură din Bălți” (f.d.11-27).

La 25 iulie 2024, de către Inspectoratul Control Financiar de Stat a fost eliberată prescripția nr. 25-06/1176 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” (f.d.28-36).

La 19.07.2024, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”, a remis în adresa autorității publice pârâte, dezacordul nr. 122 la raportul inspectării inspecției financiare tematice la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură din Bălți” din 17.07.2024 (f.d.33-36) și la 12.08.2024, dezacordul nr. 122 la prescripția nr. 25-06/1176 din 25.07.2024 (f.d.38-41).

La 20 august 2024, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” a înregistrat la Inspectoratul Control Financiar de Stat cererea prealabilă nr.2456, prin care a solicitat anularea prescripției nr. 25-06/1176 din 25.07.2024 și anularea raportul inspectării inspecției financiare tematice la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură din Bălți” din 17.07.2024 (f.d. 30-33 dosar administrativ).

Prin răspunsul nr. 25-12/1358 din 30 august 2024, Inspectoratul Control Financiar de Stat a respins cererea prealabilă, ca neîntemeiată (f.d. 53-55).

Manifestând dezacordul cu răspunsul primit, la 27 septembrie 2024 (prin intermediul oficiului poștal, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat, prin care a solicitat anularea raportului inspecției financiare tematice la ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Bălți” din 17.07.2024, anularea prescripției cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” nr. 25/06/1176 din 25.07.2024 și răspunsul din 30.08.2024 al Inspectoratului Control Financiar de Stat.

***Admisibilitatea acțiunii***:

**Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele**:

**Articolul 20**. *Acţiunea în contencios administrativ*

*Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.*

**Articolul 206**. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);*

***Reieșind din cerințele formulate, rezultă că acțiunea reclamantului este una în contestare.***

**Articolul 191**. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

*(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.*

**Articolul 196**. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

*(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.*

Ținînd cont de obiectul acțiunii de contencios administrativ – în contestare și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ în contestare a fost înaintată de apelantă cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

**Articolul 17**. *Dreptul vătămat*

*Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.*

**Articolul 39**. *Accesul liber la justiţie*

*(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.*

*(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.*

**Articolul 189**. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

*(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.*

**Articolul 10**. *Actul administrativ individual*

*(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.*

**Articolul 11**. *Categoriile actelor administrative individuale*

*(1) Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.*

Instanța de apel statuează că, raportul inspecției financiare tematice la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru silvicultură Bălți” din 17.07.2024; prescripția cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” nr. 25/06/1176 din 25.07.2024 și răspunsul din 30.08.2024 la cererea prealabilă, constituie acte administrative individuale defavorabile reclamantului.

**Articolul 19**. *Cererea prealabilă*

*Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.*

**Articolul 162**. *Scopul procedurii prealabile*

*(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.*

*(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.*

*(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:*

*a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;*

*b) emiterea unui act administrativ individual.*

**Articolul 208**. *Respectarea procedurii prealabile*

*(1) Pînă la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.*

*(3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.*

**Articolul 209**. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

*(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;*

Astfel, coroborînd prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” la 27.09.2024 – în contestare - a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

***<u>Referitor la fondul acțiunii</u>***.

**Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele**:

**Articolul 224**. *Hotărîrile instanţei de judecată*

*(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:*

*a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;*

***f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).***

Fiind învestită cu soluționarea cauzei ca instanță de fond, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 aprilie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” împotriva Inspectoratului Control Financiar de Stat, terți Agenția „Moldsilva” și Ministerul Mediului cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru susține ca fiind legală soluția primei instanțe, iar în argumentarea poziției sale reține următoarele.

***<u>LEGISLAŢIA PERTINENTĂ:</u>***

**Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014**

**Articolul 3** stabilește că, inspectarea financiară reprezintă acţiune de control, în baza principiilor transparenţei şi legalităţii, care constată dacă activitatea economico-financiară, operaţiunile şi tranzacţiile sînt efectuate în conformitate cu actele normative.

**Articolul 78.** Inspectarea financiară

(1) Inspectarea financiară se efectuează de către autoritatea administrativă responsabilă din subordinea Ministerului Finanţelor, în baza regulamentului aprobat de către Guvern.

(2) În cadrul inspectării financiare se verifică activitatea economico-financiară, inclusiv prin investigări operative şi analize documentare efectuate în baza informaţiilor privind eventuale încălcări ale legislaţiei sau fraude în gestionarea şi utilizarea resurselor bugetare, în administrarea patrimoniului public, raportarea datoriei sectorului public, în calcularea profitului net al întreprinderilor de stat/municipale şi al societăţilor comerciale cu cota de participare a statului, precum şi a dividendelor şi a defalcărilor la buget ale unei părţi a profitului net al acestora.

(3) Inspectării financiare pot fi supuse:

a) autorităţile/instituţiile bugetare;

b) autorităţile/instituţiile publice la autogestiune şi autorităţile bugetare independente – pe aspecte ale corectitudinii în utilizarea alocaţiilor financiare obţinute din bugetul public naţional, în gestionarea/utilizarea patrimoniului public, precum şi pe cele privind conformarea la regulile aplicabile achiziţiilor publice prevăzute de Legea nr.131/2015 privind achiziţiile publice;

c) întreprinderile de stat/municipale, societăţile comerciale în al căror capital social statul deţine o cotă-parte de cel puţin 25 la sută, precum şi persoanele afiliate acestora – pe aspecte ale gestionării/utilizării resurselor financiare şi/sau patrimoniului public ale entităţilor specificate la lit.a);

d) alte persoane fizice şi juridice – pe aspecte ale gestionării şi utilizării resurselor financiare şi ale administrării patrimoniului public al entităţilor specificate la lit.a) şi c).

(4) Inspectarea financiară se iniţiază:

a) la solicitarea Prim-ministrului;

b) de către ministrul finanţelor, care, prin intermediul autorităţii administrative responsabile din subordinea Ministerului Finanţelor, planifică inspectări financiare în funcţie de riscurile evaluate, aferente activităţilor procesului bugetar şi subiectelor menţionate la alin.(3);

c) la solicitarea Curții de Conturi.

Raportînd cadrul legal precitat la circumstanțele de fapt ale speței, Completul judiciar reține că, obiectul controlului judiciar în prezenta cauză îl constituie legalitatea activității administrative desfășurate de Inspectoratul Control Financiar

de Stat în legătură cu verificarea modului de utilizare de către ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” a mijloacelor financiare alocate din Fondul de intervenție al Guvernului pentru accelerarea colectării masei lemnoase și neadmiterea majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece 2022-2023.

Din materialele cauzei se atestă că, în temeiul autorizației nr. 387 din 05.07.2024, eliberată de către autoritatea publică pârâtă Inspectoratul Control Financiar de Stat, conform programului activităților de inspectare financiară pentru semestrul I al anului 2024, conform art. 78 alin. (4) din Legea nr. 181/2014 a finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale și pct.2.6 din Hotărârea Curții de Conturi nr. 65 din 28.12.2023, a fost efectuată inspectarea financiară tematică la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” privind corectitudinea utilizării mijloacelor financiare alocate din Fondul de intervenție a Guvernului în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație, în perioada rece a anului (Dispoziția CSE nr.33 din 11.08.2022), cu determinarea subvențiilor acordate care nu au participat la compensarea creșterii costurilor lucrărilor silvice aferente tăierilor efectuate în trimestrul IV al anului 2022 și trimestrul I al anului 2023, precum și a impactului acestora asupra venitului și beneficiului aferent anului 2023.

Se reține că inspectarea a fost realizată în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.938 din 29 noiembrie 2023, fiind verificate situațiile financiare pentru anii 2022-2023, dările de seamă privind planul de producere în silvicultură (formularul nr. 2), rapoartele DISM12, precum și documentele primare aferente activității întreprinderii.

În contextul măsurilor dispuse prin Dispoziția CSE nr. 33 din 11 august 2022, prin intermediul Ministerului Mediului și Agenției „Moldsilva”, apelantei ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” i-au fost alocate mijloace bugetare în sumă de 2 025 755 lei, destinate pentru accelerarea colectării masei lemnoase și neadmiterea majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație. De asemenea, resursele financiare alocate au fost destinate pentru efectuarea anticipată a lucrărilor silvo-tehnice în fondul forestier național, planificate pentru primăvara anului 2023.

În baza Regulamentului cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație, în perioada rece a anului 2022-2023, aprobat prin ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24 octombrie 2022, emis în scopul executării ordinului Ministerului Mediului nr. 76 din 01.09.2022 cu privire la aprobarea planului de acțiuni privind aprovizionarea cu lemne de foc pentru perioada rece a anului 2022-2023, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” a raportat ca fiind utilizate după destinație mijloace bugetare în

sumă de 1 575 081 lei, inclusiv pentru anul 2022 - 356 594 lei și pentru anul 2023 - 1 218 487 lei, sume care au fost reflectate la venituri corespunzător perioadelor de gestiune, iar soldul neutilizat în sumă de 450 674 lei, față de suma alocată, a fost restituit către Agenția „Moldsilva”.

În vederea determinării subvențiilor acordate care au participat la compensarea creșterii costurilor lucrărilor silvice aferente tăierilor efectuate în trimestrul IV al anului 2022 și trimestrul I al anului 2023 din suma mijloacelor bugetare alocate și rămase spre utilizare în sumă de 1 575 081 lei, s-a constatat că reclamanta a utilizat în anul 2022, după destinație, mijloace bugetare, în sumă totală de 94 110 lei, iar în anul 2023, în sumă totală de 443 847 lei.

Prin urmare, Inspectoratului Control Financiar de Stat a constatat că, prin încălcarea prevederilor pct. 2.2 din Dispoziţia Comisiei pentru Situaţii Excepţionale nr.33 din 11.08.2022, pct.19 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgenţă ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2015 şi pct.29 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvenţiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase şi neadmiterii majorării preţurilor la lemnul de foc pentru populaţie în perioada rece 2022-2023, aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022, întreprinderea a utilizat contrar destinaţiei mijloace bugetare în sumă totală 1 037 124 lei, care nu au participat la compensarea creşterii costurilor lucrărilor silvice aferente tăierilor accelerate efectuate în trimestrul IV al anului 2022 şi trimestrul I al anului 2023.

Totodată, contrar prevederilor art.13 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017 și pct.77 alin. (2) din Standardul Național de Contabilitate „Capital propriu și datorii”, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” a reflectat nejustificat la venituri suma totală de 1 037 124 lei, prin decontarea subvențiilor destinate compensării costurilor aferente accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în trimestrul IV al anului 2022 în sumă de 262 484 lei și în trimestrul I al anului 2023 în sumă de 774 640 lei, care, de facto, nu au fost suportate de întreprindere, în scopul tăierilor accelerate efectuate în trimestrul IV al anului 2022 și trimestrul I al anului 2023.

Dispoziția CSE nr. 33/2022 a stabilit expres destinația subvențiilor, iar controlul utilizării acestora a fost atribuit Ministerului Mediului, care a elaborat Regulamentul aprobat prin Ordinul nr. 86/2022. Potrivit pct. 29-30 din Regulament, erau eligibile doar cheltuielile suplimentare suportate începând cu 1 septembrie 2022, justificate prin calcule, devize și documente confirmative, legate direct de formarea prețului masei lemnoase și de recoltarea suplimentară planificată pentru perioada rece 2022-2023.

Astfel, în vederea implementării sarcinii atribuite Ministerului Mediului, ultimul a elaborat şi a pus în executare Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvenţiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase şi neadmiterii majorării preţurilor la lemnul de foc pentru populaţie în perioada rece 2022- 2023 (în continuare Regulament), aprobat prin Ordinul MJ nr. 86/2022.

Potrivit pct. 30 din Regulamentul menţionat, activităţile pentru care s-au solicitat repartizarea mijloacelor fianciare/subvenţiilor trebuiau să deţină argumentarea corespunzătoare şi să fie însoţite de calcule, devize de cheltuieli si alte documente confirmative, iar conform pct. 29 din Regulament, după cum şi s-a menţionat în Raportul inspectării financiare, au fost stabilite ca fiind eligibile cheltuielile suplimentare suportate de entităţile silvice, începând cu 01.09.2022, legate de următorii indicatori de formare a preţului de comercializare a masei lemnoase: a) indicele ratei inflaţiei stabilit în anul 2021 pentru anul 2022 (13,94%); b) indicele ratei inflaţiei stabilit de BNM la 30.09.2022 (33,97%); c) costul pe compartimentul lucrări silvice a 1 m3 (formularul 2 - Silvicultura cu situaţia la 30.09.2022); c) cheltuielile administrative şi operaţionale suplimentare suportate în perioada rece 2022-2023, care influenţează formarea preţurilor la lemne de foc; d) cheltuielile suplimentare legate de salarizarea forţei de muncă suportate în perioada rece 2022-2023, care influenţează formarea preţurilor la lemnul de foc; e) indicele procentual de creştere al lucrărilor de recoltare a masei lemnoase şi volumul masei lemnoase recoltat suplimentar, comparativ cu cel planificat pentru anul 2022 şi care urmează a fi realizat în perioada rece 2022-2023.

În baza rezultatelor inspectării, cât şi datelor raportate de întreprindere, s-a constatat că ultima a recoltat accelerat suplimentar volumul de masă lemnoasă în cantitate de 6 228 m3 de lemne de foc, dintre care - 1 410 m3 în trimestrul IV 2022 şi 4 818 m3 în trimestrul I 2023.

La fel, având în vedere că mijloacele financiare au fost alocate din fondul de intervenţie al Guvernului, în contextul prevederilor pct.6 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgenţă ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015, care statuează că, fondul de intervenţie este destinat pentru finanţarea cheltuielilor urgente legate de lichidarea consecinţelor calamităţilor naturale, în caz de epidemii, precum şi în alte situaţii excepţionale, Inspectoratul corect a apreciat mărimea cheltuielilor efective care urmau a fi acoperite din fondul de intervenţie al Guvernului.

De altfel, în Raportul inspectării financiare, cât şi în Prescripţia nr. 25-06/1176, s-a constatat că ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” în anul 2022 a obţinut venituri de la realizarea lemnelor de foc în sumă de 9 397,4 mii lei sau 66,0% din totalul veniturilor obţinute, iar în anul 2023 a obţinut venituri de la realizarea lemnelor de foc în sumă de 10 250,9 mii lei sau 62,9% din totalul

veniturilor obţinute, ceea ce demonstrează că nu toate cheltuielile și costurile suportate de întreprindere urmau a fi eligibile pentru a fi acoperite din fondul de urgenţă al Guvernului, ci doar nemijlocit acele care au contribuit la recoltarea accelerată a volumelor corespunzătoare lemnelor de foc.

În aplicarea art. 22 și art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța examinează din oficiu constatările raportului și obiecțiile reclamantei. Raportul nu beneficiază de o forță probantă prestabilită. Concluziile sale se apreciază prin confruntarea cu documentele contabile, calculele prezentate și explicațiile participanților.

Potrivit art. 93 alin. (1) și (2) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția, inclusiv cele atribuite exclusiv sferei sale. Autoritatea trebuie să fundamenteze constatările și calculul obligației de restituire, iar întreprinderea trebuie să justifice cheltuielile invocate prin documentele și evidențele proprii. În speță, raportul individualizează categoriile de cheltuieli, deducerile și repartizarea lor, în timp ce obiecțiile reclamantei nu confirmă un alt cuantum eligibil și nu infirmă concret operațiunile determinante ale calculului.

***Obiectul divergenței și condițiile justificării subvenției;***

Completul judiciar reține că divergența dintre părți nu privește existența unor cheltuieli necesare pentru desfășurarea activității întreprinderii, ci măsura în care acestea justifică valorificarea subvenției acordate pentru accelerarea colectării masei lemnoase și neadmiterea majorării prețurilor la lemnul de foc în perioada rece 2022–2023. Necesitatea economică a unei cheltuieli nu echivalează, prin ea însăși, cu eligibilitatea acesteia pentru compensare din finanțarea specială.

Potrivit pct. 29 și 30 din regulamentul aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24 octombrie 2022, astfel cum sunt reproduse în raportul de inspectare și în hotărârea primei instanțe, justificarea finanțării presupune identificarea cheltuielilor suplimentare relevante și fundamentarea lor prin calcule, devize și documente confirmative. Cheltuielile administrative, operaționale și salariale nu sunt excluse prin natura lor; includerea lor în calcul depinde de caracterul suplimentar și de legătura cu obiectivele finanțării.

***Examinarea efectivă a cheltuielilor administrative și operaționale;***

Susținerea apelantei că inspectarea s-ar fi limitat la costul lucrărilor silvice din rubrica 085 este contrazisă de conținutul raportului. Capitolul IV și pct. 5.1 disting costurile reflectate în această rubrică de cheltuielile contabilizate separat și totalizate în rubrica 095 a formularului nr. 2 Silvicultură. Raportul examinează cheltuielile generale și administrative, de distribuție și operaționale și explică includerea lor în mecanismul de calcul.

Tabelele 5.1–5.3 și explicațiile aferente determină cheltuielile administrative și operaționale suplimentare și partea repartizabilă activității silvice. Tabelul 6.1 individualizează apoi partea aferentă masei lemnoase recoltate accelerat. Prin urmare, ponderea de 24,51% invocată de reclamantă nu dovedește omiterea

restului cheltuielilor: raportul nu confundă costul lucrărilor silvice cu totalitatea cheltuielilor relevante.

În trimestrul IV 2022, raportul identifică cheltuieli administrative și operaționale suplimentare trimestriale de 426 697 lei, din care 94 110 lei sunt atribuite masei recoltate accelerat. În trimestrul I 2023, din cheltuieli suplimentare trimestriale de 538 171 lei, suma de 334 958 lei este atribuită aceleiași activități. Aceasta se adaugă creșterii costurilor lucrărilor silvice de 108 889 lei, rezultând suma eligibilă de 443 847 lei. Așadar, chiar cuantumul acceptat pentru trimestrul IV 2022 provine din cheltuielile administrative și operaționale suplimentare.

***Repartizarea cheltuielilor și excluderea costurilor fără legătură cu finanțarea;***

Raportul explică repartizarea proporțională a cheltuielilor generale operaționale, având în vedere că întreprinderea desfășoară și alte activități de producere și prestare de servicii. La pagina 13 a raportului, autoritatea corelează această repartizare cu politicile contabile și cu metodologia de formare a prețurilor invocată în raport. Ulterior, pentru determinarea părții aferente recoltării accelerate, este utilizată ponderea acesteia în volumul total recoltat: 1 410 m³ din 6 393 m³ în trimestrul IV 2022 și 4 818 m³ din 7 741 m³ în trimestrul I 2023.

În consecință, pentru infirmarea calculului nu este suficientă prezentarea totalului cheltuielilor întreprinderii. Era necesară demonstrarea unei erori concrete în datele folosite, în repartizare ori în identificarea cheltuielilor aferente activității finanțate. Tabelele reclamantei privind structura costurilor nu justifică transferarea integrală a cheltuielilor tuturor activităților asupra volumului de lemn recoltat accelerat.

Raportul identifică distinct cheltuielile de regenerare a pădurilor finanțate dintr-o altă alocație bugetară: din costuri anuale de 2 400 019 lei, suma de 2 342 700 lei era deja subvenționată. Deducerea cotei astfel finanțate urmărește evitarea compensării acelorași costuri din două surse bugetare. De asemenea, raportul exclude cheltuieli asociate litigiului privind remunerarea pentru absența forțată de la muncă din perioada 2016–2017, pentru care nu este demonstrată legătura cu recoltarea accelerată din sezonul 2022–2023. Relevanța acestor deduceri se apreciază prin raportare la destinația finanțării, nu prin negarea existenței cheltuielilor în evidența contabilă.

***Analiza și aprecierea valorii probatorie a calculelor prezentate de reclamantă;***

Completul judiciar reține că reclamanta a prezentat, în dezacordurile formulate în procedura administrativă, tabele privind dinamica costurilor și structura cheltuielilor. Problema probatorie constă în aptitudinea acestor calcule de a infirma determinările individualizate ale inspectării.

Or, comparațiile reclamantei între perioade anuale de gestiune indică o tendință generală de creștere a costurilor, însă nu demonstrează automat cuantumul cheltuielilor suplimentare aferente trimestrului IV 2022 și trimestrului I 2023. Raportul examinează distinct perioadele finanțate și volumul recoltat accelerat, în timp ce tabelele reclamantei reflectă indicatori agregați ai întreprinderii. O comparație între indicatori anuali nu infirmă, fără reconcilierea perioadelor și a categoriilor de cheltuieli, calculul efectuat pentru activitatea și intervalele finanțate.

Astfel, Completul judiciar concluzionează că reclamanta nu demonstrează prin aceste tabele că sumele deja subvenționate trebuiau incluse din nou, că respectivele cheltuieli fără legătură cu activitatea finanțată erau eligibile ori că repartizarea proporțională conducea la un alt cuantum documentat. Invocarea necesității acoperirii a 75,49% din cheltuielile totale nu constituie o asemenea demonstrație.

***Cu referire la distincția dintre alocarea finanțării și justificarea utilizării ei;***

În această ordine de idei, Completul judiciar va reține că aprobarea solicitării de finanțare de către comisia specializată și utilizarea diferenței indicilor inflației de 20,03% la estimarea sumei solicitate nu înlătură verificarea ulterioară a cheltuielilor efectiv suportate. Stabilirea inițială a resurselor necesare are caracter estimativ, în timp ce controlul valorificării privește utilizarea concretă a acestora. În absența unei dispoziții care să confere finanțării caracterul unei sume forfetare definitive, aprobarea estimării nu justifică automat păstrarea integrală a subvenției.

Totodată, afirmația că subvenția utilizată nu putea fi egală cu zero nu răspunde constatărilor actului contestat. Inspectoratul a acceptat cheltuieli eligibile de 537 957 lei. Pentru trimestrul IV 2022, valoarea zero privește numai creșterea costului direct al lucrărilor silvice, nu totalitatea cheltuielilor acceptate, care însumează 94 110 lei. Menținerea prețului lemnului de foc constituie un rezultat relevant, dar nu substituie justificarea cuantumului finanțării valorificate.

În continuare, Colegiul judiciar notează că, potrivit Prescripției nr. 25-06/1176 din 25.07.2024 emisă de Inspectoratul Control Financiar de Stat, s-a dispus:

1. De examinat rezultatele inspectării la şedinţa consiliului de administraţie al întreprinderii cu aprobarea planului de măsuri în scopul înlăturării încălcărilor menţionate şi neadmiterii acestora pe viitor.

2. De întreprins măsuri privind restituirea mijloacelor bugetare la contul trezorerial al Agenţiei „Moldsilva” codul economic 281 500 „Rambursarea mijloacelor bugetare din anii precedenţi”, alocate din fondul de intervenţie al Guvernului, utilizate contrar destinaţiei în sumă de 1 037 124 lei, în conformitate cu pct. 34 şi 35 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvenţiilor în scopul accelerării masei lemnoase şi neadmiterii majorării

preţurilor la lemnul de foc pentru populaţie în perioada rece a anului 2022-2023, aprobat prin ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022.

3. De efectuat corectări în evidenţa contabilă referitor la veniturile de la decontarea subvenţiilor destinate compensării costurilor accelerării colectării masei lemnoase şi neadmiterii majorării preţurilor la lemnul de foc pentru populaţie spre micşorare cu suma totală de 1 037 124 lei, inclusiv în trimestrul IV al anului 2022 cu suma de 262 484 lei si în trimestrul I al anului 2023 cu suma de 774 640 lei.

4. De ajustat declaraţiile cu privire la impozitul pe venit, situaţiile financiare şi dările de seamă privind defalcările din profitul net pentru anul 2022 şi pentru anul 2023 cu recalcularea rezultatului raportat spre micşorare cu suma de 1 037 124 lei, inclusiv pentru anul 2022 cu suma de 262 484 lei şi pentru anul 2023 cu suma de 774 640 lei şi de achitat defalcările la bugetul de stat, în corespundere cu cerinţele Hotărârii Guvernului cu privire la unele aspecte ce ţin de repartizarea profitului net anual al societăţilor pe acţiuni cu cota de participare a statului şi al întreprinderilor de stat nr. 110 din 23.02.2011.

5. De respectat cu stricteţe prevederile Legii cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală nr. 246 din 23.11.2017, Legii contabilităţii şi raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgenţă ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2015.

6. De asigurat reflectarea în evidenţa contabilă a operaţiunilor economice în strictă conformitate cu prevederile Standardelor Naţionale de Contabilitate, aprobate prin ordinul Ministerului Finanţelor nr. 118 din 06.08.2013.

***Cuantumul diferenței și legătura cu măsurile prescrise;***

Din suma raportată ca utilizată, de 1 575 081 lei, cheltuielile acceptate însumează 537 957 lei, respectiv 94 110 lei pentru trimestrul IV 2022 și 443 847 lei pentru trimestrul I 2023. Diferența nejustificată prin cheltuieli eligibile este de 1 037 124 lei. Pe perioade, aceasta reprezintă 262 484 lei pentru 2022, rezultată din scăderea a 94 110 lei din 356 594 lei, și 774 640 lei pentru 2023, rezultată din scăderea a 443 847 lei din 1 218 487 lei.

Obligația de restituire și corectările contabile din prescripție se raportează la aceeași diferență și la aceleași perioade. Prescripția constituie actul administrativ individual prin care constatările inspectării sunt concretizate în obligații ale destinatarului. Menținerea acesteia se întemeiază pe suportul factual și juridic al măsurilor dispuse, analizate și verificate în raport cu criticile reclamantei, și nu pe simplul fapt că actul reproduce concluziile unui raport de control.

Instanța de apel reține că, cerinţele înaintate, prin actul emis de către organul de inspectare, reflectă obligaţii pozitive pentru ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți” De asemenea, i-a fost acordat termen, potrivit prevederilor art.61 din Cod administrativ - 30 zile din data comunicării (pentru a întreprinde

măsuri de lichidare a iregularităţilor constatate), fiind creată oportunitatea de a-şi revedea activitatea, pentru a evita admiterea pe viitor a încălcărilor similare, de a opta între mai multe soluţii posibile, corespunzător scopului legii în baza căreia activează autoritatea supusă inspectării.

Completul judiciar apreciază critic susținerea apelantei potrivit căreia autoritatea publică pârâtă nu ar fi luat în considerare creșterea generală a costurilor întreprinderii, inclusiv faptul că acestea s-ar fi majorat semnificativ în perioada anului 2022 și ulterior în anul 2023.

Or, scopul finanțării a fost unul determinat: accelerarea colectării masei lemnoase și neadmiterea majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în circumstanțele excepționale ale perioadei reci 2022–2023. În consecință, simpla existență a unei majorări generale a costurilor întreprinderii nu este suficientă pentru a demonstra utilizarea conformă a subvenției.

Prin urmare, apelanta nu a prezentat probe care să demonstreze, pentru suma de 1 037 124 lei, existența unor cheltuieli suplimentare eligibile, efectiv suportate și documentar confirmate, în măsură să răstoarne concluziile reținute de autoritatea publică.

În circumstanțele descrise, Completul judiciar concluzionează că, Inspectoratul Control Financiar de Stat, a acționat în limitele competenței sale legale, fără a depăși atribuțiile conferite de cadrul normativ aplicabil, iar constatările privind utilizarea contrar destinației a mijloacelor bugetare în sumă de 1 037 124 lei au la bază rezultatele inspectării documentelor economico-financiare și nejustificarea acestei sume prin costuri sau cheltuieli eligibile efectiv suportate în scopul special pentru care au fost acordate mijloacele bugetare.

Întrucât criticile examinate nu infirmă constatările care fundamentează diferența și nu evidențiază vicii proprii de legalitate ale măsurilor dispuse, nu sunt întrunite condițiile anulării prevăzute de art. 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ. Soluția de respingere a acțiunii în temeiul art. 224 alin. (1) lit. f) și de respingere a apelului în temeiul art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ este, sub aspectele analizate, justificată.

Generalizând cele expuse supra, Completul judiciar apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de fond de respingere a acțiunii formulate de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți”.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că argumentele expuse de către apelantă în cererea de apel sunt lipsite de substanță juridică obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărîrea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

**Cercetînd cu maximă diligență materialul probator prezentat în raport cu starea de fapt reținută la caz, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.**

Sintetizînd cele detaliate mai sus, statuînd cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărîrea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul de Contencios Administrativ conchide a respinge apelul declarat de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți" şi a menţine hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 aprilie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389 390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

**D E C I D E:**

Apelul declarat de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Bălți", ***se respinge.***

***Se menține hotărîrea*** Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 14 aprilie 2025.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela